

5.3.2024

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om utnyttjande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare efter en ansökan från Danmark – EGF/2023/004 DK Danish Crown
(COM(2024)0035 – C9-0040/2024 – 2024/0044(BUD))

Budgetutskottet

Föredragande: Janusz Lewandowski

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
BILAGA: EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT.....	7
MOTIVERING	9
BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN	11

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om utnyttjande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare efter en ansökan från Danmark – EGF/2023/004 DK Danish Crown (COM(2024)0035 – C9-0040/2024 – 2024/0044(BUD))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2024)0035 – C9-0040/2024),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/691 av den 28 april 2021 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare (EGF) och om upphävande av förordning (EU) nr 1309/2013¹ (EGF-förordningen),
- med beaktande av rådets förordning (EU, Euratom) nr 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027^{2 3}, ändrad genom förordning (EU, Euratom) 2024/765⁴, särskilt artikel 8,
- med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel⁵, särskilt punkt 12,
- med beaktande av yttrandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor,
- med beaktande av yttrandet från utskottet för regional utveckling,
- med beaktande av betänkandet från budgetutskottet (A9-0000/2024), och av följande skäl:
 - A. Unionen har inrättat lagstiftnings- och budgetinstrument för att kunna ge kompletterande stöd till arbetstagare som drabbas av konsekvenserna av genomgripande strukturförändringar inom världshandeln eller av den globala finansiella och ekonomiska krisen, och för att underlätta deras återinträde på arbetsmarknaden. Detta stöd ges genom ekonomiskt stöd till arbetstagare och till de företag som de har arbetat för.
 - B. Danmark lämnade in ansökan EGF/2023/004 DK/Danish Crown om ekonomiskt bidrag från Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EGF) till följd av totalt

¹ EUT L 153, 3.5.2021, s. 48.

² EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

³ EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

⁴ Rådets förordning (EU, Euratom) 2024/765 av den 29 februari 2024 om ändring av förordning (EU, Euratom) 2020/2093 om den fleråriga budgetramen 2021–2027, (EUT L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

⁵ EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

751 uppsägningar⁶ inom den näringsgren som i Nace rev. 2 klassificeras som huvudgrupp 10 (Livsmedelstillverkning) i regionen Nordjylland, med 692 uppsägningar under en referensperiod för ansökan från den 19 maj 2023 till den 19 september 2023, och 59 uppsägningar före eller efter referensperioden.

- C. Ansökan gäller 692 uppsagda arbetstagare under referensperioden, 651 uppsagda arbetstagare vars verksamhet vid Danish Crown (Danish Crown A/S) har upphört samt 41 uppsagda arbetstagare vid två av Danish Crowns underleverantörer och producenter i efterföljande produktionsled⁷.
- D. Ansökan gäller uppsägningar av 59 arbetstagare vars verksamhet upphörde före eller efter referensperioden på fyra månader, där ett tydligt orsakssamband kan fastställas med den händelse som ledde till att verksamheten upphörde för de uppsagda arbetstagarna under referensperioden på det sätt som krävs enligt artikel 6.2 i EGF-förordningen.
- E. Ansökan grundas på insatskriteriet i artikel 4.2 a i EGF-förordningen, enligt vilket minst 200 arbetstagare ska ha blivit uppsagda under en referensperiod på fyra månader i ett företag i en medlemsstat. Detta omfattar även arbetstagare som har blivit uppsagda av underleverantörer eller producenter i efterföljande produktionsled och/eller egenföretagare vars verksamhet har upphört.
- F. Den danska slakterisektorn befinner sig i en strukturell kris. Sedan 2005 har antalet slaktade grisar i Danmark minskat med 4,4 miljoner (20 %). Minskningen beror till stor del på övergången från uppfödning av slaktsvin till uppfödning av smågrisar för export. Export av smågrisar är mer lönsamt för danska jordbrukare än slaktsvin på grund av låga priser på griskött.
- G. Danish Crown är en grupp danska livsmedelsföretag som ägnar sig åt slakt, bearbetning och försäljning av främst griskött och nötkött. Den händelse som ledde till dessa uppsägningar är nedläggningen av Danish Crowns slakteri i Sæby i Fredrikshamns kommun efter att antalet grisar som kan slaktas hade minskat.
- H. De krav som rör kollektiva uppsägningar i den nationella lagstiftningen och i unionens lagstiftning är uppfyllda.
- I. Ekonomiskt stöd från EGF bör i första hand inriktas på aktiva arbetsmarknadsåtgärder och individanpassade tjänster som syftar till att snabbt återintegrera stödmottagarna i en anständig och hållbar anställning inom eller utanför deras ursprungliga verksamhetssektor, samtidigt som de förbereder sig för en grönare och mer digital europeisk ekonomi.
- J. Revideringen av den fleråriga budgetramen minskar det högsta årliga beloppet för EGF från 186 miljoner EUR till 30 miljoner EUR (i 2018 års priser), i enlighet med artikel 8 i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093, ändrad genom förordning

⁶ I den mening som avses i artikel 3 i EGF-förordningen.

⁷ 37 uppsagda arbetstagare i TekniClean A/S och 4 uppsagda arbetstagare vid den danska veterinär- och livsmedelsmyndigheten.

(EU, Euratom) 2024/765. Alla institutioner måste se till att uppsagda arbetstagare, trots dessa nedskärningar, kan räkna med solidaritet från EU genom stöd från EGF.

1. Europaparlamentet delar kommissionens åsikt att villkoren i artikel 4.2 a i EGF-förordningen är uppfyllda och att Danmark är berättigat till ett ekonomiskt stöd på 1 882 212 EUR enligt den förordningen, vilket utgör 60 % av de totala kostnaderna på 3 137 021 EUR, inbegripet utgifter för individanpassade tjänster på 2 878 001 EUR och utgifter för förberedande åtgärder samt för förvaltning, information och marknadsföring, kontroll och rapportering på 259 020 EUR.
2. Europaparlamentet noterar att de danska myndigheterna lämnade in ansökan den 6 december 2023 och att kommissionen, utifrån den ytterligare information som Danmark lämnade, slutförde sin bedömning den 29 februari 2024 och underrättade parlamentet samma dag.
3. Europaparlamentet noterar att ansökan gäller 751 uppsagda arbetstagare som drabbats av nedläggningen av Danish Crowns slakteri i Sæby. Parlamentet noterar vidare att totalt 390 uppsagda arbetstagare kommer att vara berörda stödmottagare och förväntas delta i åtgärderna.
4. Europaparlamentet noterar att de flesta av de uppsagda arbetstagarna har låga formella kvalifikationer (46 %) eller snarare föråldrade kvalifikationer och färdigheter (40 %). Parlamentet konstaterar att 305 (41 %) av de uppsagda arbetstagarna har invandrarbakgrund och talar inte flytande danska. I EGF-paketet föreslås också åtgärder för att förbättra den allmänna kompetensen, bland annat genom att förbättra kunskaperna i danska.
5. Europaparlamentet välkomnar att det samordnade paketet av individanpassade tjänster togs fram av Danmark i samråd med företrädare för de berörda stödmottagarna, deras företrädare och arbetsmarknadens parter.
6. Europaparlamentet påminner om att de individanpassade tjänster som kommer att erbjudas arbetstagare och egenföretagare består av följande åtgärder: motivation, bibehållande, utbildning i allmän kompetens, kompetenshöjning/omskolning och utbildnings-/jobsökarbidrag.
7. Europaparlamentet noterar att Danmark började tillhandahålla individanpassade tjänster till de berörda stödmottagarna den 16 oktober 2023 och att perioden för berättigande till ekonomiskt bidrag från EGF därför kommer att löpa från och med den 16 oktober 2023 till och med 24 månader efter den dag då beslutet om det ekonomiska bidraget träder i kraft.
8. Europaparlamentet noterar att Danmark började ådra sig de administrativa kostnaderna för att genomföra EGF den 1 juni 2023, och att utgifterna för förberedande åtgärder, förvaltning, information och marknadsföring samt kontroll och rapportering därför ska berättiga till ekonomiskt bidrag från EGF från och med den 1 juni 2023 till och med 31 månader efter den dag då beslutet om det ekonomiska bidraget träder i kraft.
9. Europaparlamentet betonar att de danska myndigheterna har bekräftat att de stödberättigande åtgärderna inte får stöd från andra av unionens fonder eller

finansieringsinstrument, och att principerna om likabehandling och icke-diskriminering kommer att respekteras när det gäller tillgången till de föreslagna åtgärderna och deras genomförande.

10. Europaparlamentet påminner om att bidrag från EGF inte får ersätta åtgärder som åligger företagen enligt nationell rätt eller kollektivavtal.
11. Europaparlamentet godkänner det bifogade beslutet.
12. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att tillsammans med rådets ordförande underteckna beslutet och se till att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.
13. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution med bilaga till rådet och kommissionen.

BILAGA: EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om utnyttjande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare efter en ansökan från Danmark – EGF/2023/004 DK Danish Crown

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/691 av den 28 april 2021 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare (EGF) och om upphävande av förordning (EU) nr 1309/2013¹, särskilt artikel 15.1 första stycket,
med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel², särskilt punkt 9,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Målen för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare (EGF) är att visa solidaritet och främja varaktig sysselsättning på anständiga villkor i unionen genom att erbjuda stöd till uppsagda arbetstagare och egenföretagare vars verksamhet har upphört i samband med omfattande omstruktureringar, och hjälpa dem att återgå till varaktig sysselsättning på anständiga villkor så snart som möjligt.
- (2) Det årliga maximibeloppet för EGF får enligt artikel 8 i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093³ inte överstiga 30 miljoner EUR (i 2018 års priser).
- (3) Danmark lämnade den 6 december 2023 in en ansökan om att utnyttja EGF i enlighet med artikel 8.1 i förordning (EU) 2021/691, med avseende på uppsägningar av arbetstagare hos Danish Crown samt två underleverantörer och producenter i efterföljande produktionsled i Danmark, inom den näringsgren som i den statistiska näringsgrensindelningen i Europeiska unionen (Nace)⁴ rev. 2 klassificeras som huvudgrupp 10 (Livsmedelstillverkning) i Nuts⁵ 2-regionen Nordjylland (DK05) i Danmark. Ansökan kompletterades med ytterligare uppgifter i enlighet med artikel 8.5 i förordning (EU) 2021/691. Ansökan anses uppfylla villkoren för

¹ EUT L 153, 3.5.2021, s. 48.

² EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 29.

³ Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 (EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden (EUT L 393, 30.12.2006, s. 1).

⁵ Kommissionens delegerade förordning 2019/1755 av den 8 augusti 2019 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts). EUT L 270, 24.10.2019, s. 1.

beviljande av ekonomiskt stöd från fonden i enlighet med artikel 13 i förordning (EU) 2021/691, på grundval av kommissionens bedömning i förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om utnyttjande av EGF⁶.

- (4) EGF bör därför utnyttjas för att tillhandahålla det ekonomiska bidrag på 1 882 212 EUR som Danmark har ansökt om.
- (5) För att minimera den tid det tar att bevilja bidrag från EGF bör detta beslut tillämpas från och med den dag då det antas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare ska belastas med 1 882 212 EUR i åtagande- och betalningsbemyndiganden ur Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2024.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*. Det ska tillämpas från och med [datum för antagande][□].

Utfärdat i

På Europaparlamentets vägnar
Ordföranden

På rådets vägnar
Ordföranden

⁶ COM(2024) 035.

[□] Datumet förs in av Europaparlamentet före offentliggörandet i EUT.

MOTIVERING

I. Bakgrund

Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EGF) inrättades för att ge kompletterande stöd till arbetstagare som blivit arbetslösa till följd av genomgripande strukturförändringar i världshandeln.

I enlighet med punkt 9 i det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020⁷ är kommissionen skyldig att, efter den positiva bedömningen av en ansökan, lägga fram ett förslag om att utnyttja fonden till den budgetansvariga myndigheten och att komplettera det med en motsvarande begäran om överföring till relevanta budgetposter.

II. Ansökan från Danmark och kommissionens förslag

Den 6 december 2023 lämnade Danmark in ansökan EGF/2023/004 DK/Danish Crown om ekonomiskt bidrag från EGF efter uppsägningar av 751 arbetstagare⁸ vid företaget Danish Crown (Danish Crown A/S) samt två underleverantörer och producenter i efterföljande produktionsled som en följd av nedläggningen av Danish Crowns slakteri i Sæby. Detta är den fjärde ansökan från 2023 och den andra som granskas under 2024 års budget.

Efter en bedömning av denna ansökan har kommissionen i enlighet med alla tillämpliga bestämmelser i EGF-förordningen dragit slutsatsen att villkoren för beviljande av ekonomiskt bidrag från EGF är uppfyllda.

Den 29 februari 2024 antog kommissionen ett förslag till beslut om utnyttjande av EGF till förmån för Danmark för att stödja återintegrering på arbetsmarknaden av 390 berörda stödmottagare, dvs. arbetstagare som sagts upp till följd av nedläggningen av Danish Crowns slakteri i Sæby. Totalt kommer 1 882 212 EUR att utnyttjas från EGF för Danmark, vilket motsvarar 60 % av de totala kostnaderna för de föreslagna åtgärderna.

Kommissionen ansåg att den danska ansökan uppfyllde insatskriteriet i artikel 4.2 a i EGF-förordningen, enligt vilket minst 200 arbetstagare ska ha blivit uppsagda under en referensperiod på fyra månader i ett företag i en medlemsstat. Detta omfattar även arbetstagare som har blivit uppsagda hos underleverantörer eller producenter i efterföljande produktionsled och/eller egenföretagare vars verksamhet har upphört.

Medfinansiering från EGF har begärts för följande fem typer av åtgärder som ska tillhandahållas uppsagda arbetstagare:

- a) **Motivation:** Denna första åtgärd är en kombination av information, motivation och rådgivning, tillsammans med profilering av arbetstagare. Huvudsyftet med motivationsprocessen är att utveckla deltagarnas tilltro till sina egna färdigheter, få dem att inse att en förbättring av deras färdigheter kommer att hjälpa dem att få ett nytt jobb, diskutera eventuella hinder som skulle kunna stå i vägen för deras kompetensförbättringar och tillsammans hitta lösningar för att undanröja dessa hinder.

⁷ Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel, EUT L 433I, 22.12.2020, s. 28.

⁸ I den mening som avses i artikel 3 i EGF-förordningen.

b) Bibehållande: Syftet med denna åtgärd är att upprätthålla motivationen att delta i utbildning och kompetensutveckling genom att stödja uppsagda arbetstagare genom individuellt mentorskap och individuell rådgivning, hjälpa dem att lösa utmaningar och minimera hinder.

c) Utbildning i allmän kompetens: Enligt den danska lagen om aktiva sysselsättningsåtgärder ska uppsagda arbetstagare vid behov erbjudas utbildning avseende läsning, skrivning, aritmetik och dyslexi. Därför stärker utbildningserbjudandet i EGF-paketet den grundläggande utbildning som föreskrivs i lag och fokuserar på allmän vuxenutbildning som gör det möjligt att förbättra ett eller flera ämnen på grundskolenivå samt språkkunskaper i danska. Utbildning i danska är särskilt relevant, eftersom 41 % av de uppsagda arbetstagarna har invandrarbakgrund och inte talar flytande danska. Utbildning i digitala färdigheter och ad hoc-utbildning som är skraddarsydd för Danish Crowns före detta arbetstagare planeras också. Den anpassade utbildningen är en kombination av språkutbildning och sysselsättningsorienterat stöd (inbegripet att söka jobb) för att hjälpa deltagarna att uppfylla arbetsrättsliga krav och återknyta kontakten med arbetsmarknaden.

d) Kompetenshöjning/omskolning De uppsagda arbetstagarnas profiler motsvarar inte den kompetens som efterfrågas på arbetsmarknaden. De flesta arbetstagare har låga formella kvalifikationer (46 %) eller snarare föråldrade kvalifikationer och färdigheter (40 %). De flesta arbetstagare med endast grundskoleutbildning tillhör åldersgruppen 30–39 år, medan de flesta arbetstagare med yrkesutbildning som högsta utbildningsnivå tillhör åldersgruppen 50–59 år. Utbildningsutbudet omfattar kortare vägar för kompetensförbättring (AMU-utbildning) och yrkesutbildning på grundval av kompetensbedömning (RKV) som certifierar all kompetens som erhålls i det formella utbildningssystemet, på arbetet eller i fortbildningen. AMU är inriktat på att utbilda lågutbildade vuxna och omfattar de flesta verksamheter, industrier och tjänster. AMU:s utbud sträcker sig från inledande till mycket specialiserade kurser. Utbildning ges i workshoppar som liknar företagets arbetsmiljö.

e) Utbildnings-/jobbsökarbidrag Arbetstagarna får bidrag när de deltar i utbildning eller söker jobb.

Enligt kommissionen utgör dessa åtgärder aktiva arbetsmarknadsåtgärder inom ramen för de stödberättigande åtgärder som avses i artikel 7 i EGF-förordningen. Åtgärderna ersätter inte passiva socialskyddsåtgärder.

Danmark har lämnat den begärda informationen om åtgärder som är obligatoriska för de berörda företagen enligt nationell lagstiftning eller kollektivavtal. Man har bekräftat att ekonomiskt bidrag från EGF inte kommer att ersätta sådana åtgärder.

Förfarande

För att fonden ska kunna utnyttjas har kommissionen överlämnat en begäran till budgetmyndigheten om överföring av ett sammanlagt belopp på 1 882 212 EUR från EGF-reserven (budgetpost 30 04 02; åtagandebemyndiganden) till EGF (budgetpost 16 02 02; åtagandebemyndiganden).

Enligt en intern överenskommelse inom parlamentet ska utskottet för sysselsättning och sociala frågor och utskottet för regional utveckling delta i processen för att konstruktivt stödja och bidra till bedömningen av ansökningarna om medel ur fonden.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar på eget ansvar att hon inte har mottagit några synpunkter från någon enhet eller person som ska tas upp i denna bilaga i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen.